وزارت جهاد کشاورزی
سازمان شیلات ایران

گزارش تبیین و تحلیل وضع موجود فعالیت های شیلاتی به انضمام سند برنامه هفتم پیشرفت

تهیه و تدوین : دفتر برنامه ریزی و بودجه

به نام خدا

مقدمه

جهان نگاه ویژه‌ای به شیلات دارد، به طوری که بسیاری از کشورها سهم عمده‌ای از اشتغال و صنعت خود را بر پایه شیلات و آبزیان پی‌ریزی کرده‌اند. تمرکز بر حوزه آبزیان می‌تواند نقش مؤثری در رشد اقتصادی کشورها داشته باشد.

مطابق آخرین آمار منتشره سازمان خوار و بار جهانی بیش از 223 میلیون تن انواع آبزیان در سال 2022 در جهان تولید شده که از این میزان 92.2 میلیون تن از طریق صید و صیادی و 131 میلیون تن از طریق آبزی پروری تامین شده است.

صنعت شیلات به طور مستقیم برای 59 میلیون نفر شغل ایجاد کرده و بیش از 90 درصد این اشتغال در سطح خرد است. اگر افراد درگیر در کل زنجیره را به بخش تولیدات شیلاتی اضافه کنیم، تخمین زده می‌شود که حدود 600 میلیون نفر برای تامین معیشت خود به این صنعت وابسته باشند.

صید و آبزی پروری همچنان سهم قابل توجهی در اقتصادهای محلی داشته و نسبت این سهم در کشورهای در حال توسعه بالاتر است. مجموع ارزش تولید دست اول این بخش در سال 2020 حدود 424 میلیارد دلار برآورد شده است.
جمهوری اسلامی ایران با وسعتی حدود 1650 هزارکیلومتر مربع و حدود 5800 کیلومتر نوار ساحلی در جنوب و شمال و دارا بودن حدود 800 هزار مورد منابع متنوع آبی نظیر رودخانه، دریاچه، چشمه، چاه و قنات و منابع آبی طبیعی و نیمه طبیعی ، مجموعه عظیمی از قابلیت های گوناگون را در تولید آبزیان در اختیار دارد. منابع ارزشمند آب های دریای خزر در شمال و خلیج فارس و دریای عمان و اقیانوس هند در جنوب بستر مناسبی برای صید و صیادی، آبزی پروری و اشتغال در کشور ایجاد کرده است.

بر این اساس سازمان شیلات ایران به عنوان یکی از زیر بخش‌های وزارت جهاد کشاورزی در تأمین امنیت غذایی آحاد جامعه از طریق تامین گرم پروتئین حیوانی روزانه و غذای سلامتی، ایجاد درآمد داخلی و درآمدهای ارزی حاصل از صادرات و اشتغال زایی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است.

حوزه شیلات با توجه به گرایش اصلی صید ، آبزی پروری، بهره برداری از اکوسیستم های طبیعی و عمل آوری و فرآوری محصولات شیلاتی، در 4 دهه اخیر همپای سایر فعالیت های صنعتی در راستای توسعه گام برداشته و مسیر پیشرفت را طی نموده اما پتانسیل های کشور همچنان در بسیاری از موارد در بخش صنعت شیلات مغفول مانده و بررسی های میدانی و مطالعاتی نشان از امکان توسعه همه جانبه این صنعت سودآور در سطح کشور دارد.

بخش اول: تبیین و تحلیل وضع موجود

1-تاریخچه:

بهره برداری از سواحل جنوبی دریای خرز به صورت اجاره ای – سالانه از سال 1219 شمسی (زمان سلطنت محمد شاه قاجار) آغاز شد. این نظام حقوقی در بهره برداری به مدت 80 سال تا 1299 شمسی ادامه داشته است. تا زمان محمد شاه, حاکمان هر منطقه به میل خود رودخانه ها و دریا را به اتباع روسیه اجاره می دادند. اما از سال 1215 هجری شمسی این اختیار با فرمان محمد شاه لغو شد.

در سال 1306 هجری شمسی بین دولت های ایران و شوروی سابق پیمانی جهت تاسیس شرکت مختلط برای صید ماهی در سواحل جنوب دریای مازندران منعقد شد و سایر رودخانه های داخلی در اختیار وزارت دارائی قرار گرفت که به طور سالانه از طریق مزایده اجاره داده می شد.

در سال 1332 هجری شمسی شرکت شیلات توسط دکتر محمدمصدق ، نخست‌وزیر وقت ، ملی اعلام گردید و به عنوان شیلات ایران نامگذاری شد. این تشکیلات اولین ساختار سازمانی رسمی ماهیگیری کشور بود و به همین دلیل شیلات ایران نامیده شد.با تشکیل وزارت منابع طبیعی در دی ماه 1346 شیلات ایران به این وزارتخانه وابسته شد و بعد از انحلال وزارتخانه مذکور امور شیلات به وظایف وزارت کشاورزی افزوده گردید.

طی سال های 1334 تا 1335 هجری شمسی یک شرکت ژاپنی مطالعاتی را در خصوص توسعه ماهیگیری جنوب در خصوص انواع آبزیان خلیج فارس به ویژه ماهی و میگو انجام داد و در نتیجه مشخص شد بهره برداری از منابع آبزی خلیج فارس در تمام مدت سال امکان پذیر است. در سال 1335 سازمان برنامه و بودجه شرکت ماهیگیری خلیج فارس را با مشارکت ژاپنی ها تحت عنوان " ماهیگیری خلیج فارس " تاسیس گردید که ژاپن سهامدار آن بود سپس در سال 1336 تمامی سهام این شرکت به سازمان برنامه انتقال یافت.

در شهریور 1340 در اجرای قانون شیلات ایران و تقاضای وزارت دارایی و موافقت سازمان برنامه و تصویب هئیت دولت, این شرکت به شیلات منتقل و در نهایت منجر به تشکیل شرکت سهامی شیلات جنوب به سهامداری وزارت دارایی, وزارت جنگ, شیر خورشید سرخ و بانک تعاون کشاورزی در سال 1342 گردید.

شرکت سهامی شیلات جنوب با مشارکت تعدادی از وزارتخانه ها و سازمان های دولتی تاسیس و با ایجاد ناوگان صیادی و چندین اسکله و مجتمع عمل آوری شیلاتی در جهت گسترش فعالیت های صیادی اقدام نمود.

پس از انقلاب اسلامی با ادغام شرکت های شمال و جنوب و تشکیل شرکت سهامی شیلات ایران تحت پوشش وزارت کشاورزی حوزه نظارت و فعالیت دولت به تمامی جنبه های شیلاتی کشور از جمله آب های داخلی و تکثیر و پرورش آبزیان گسترش یافت.

در سال 1361 بر اساس مصوبه شورای انقلاب شرکت های شیلات شمال و جنوب ادغام شده در معاونت امور شیلات و آبزیان وزارت کشاورزی , با نام شرکت سهامی شیلات ایران تشکیل گردید.

در شهریور ماه سال 1366به پیشنهاد سران سه قوه و موافقت رهبر کبیر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی (ره) شرکت سهامی شیلات ایران از وزارت کشاورزی منتزع و به وزارت جهاد سازندگی الحاق گردید.

سازمان تحقیقات شیلات ایران در سال1369 تشکیل شد.

قانون حفاظت و بهره برداری از منابع آبزی جمهوری اسلامی ایران در تاریخ 14 / 6 / 1374 در مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ 22 / 6 / 1374 به تایید شورای نگهبان رسید. آئین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهره برداری از منابع آبزی جمهوری اسلامی ایران نیز در تاریخ 25 / 2 / 1378 هیات وزیران به تصویب رسید.

در سال 1374 نام سازمان تحقیقات و آموزش شیلات ایران به موسسه تحقیقات شیلات ایران تغییر یافت.

در سال 1379 وزارت جهاد کشاورزی از ادغام دو وزارتخانه کشاورزی و جهاد سازندگی تشکیل و شیلات ایران در این وزاتخانه جدید قرار گرفت.

انتزاع موسسه تحقیقات شیلات در سال 1381 از شرکت سهامی شیلات ایران منتزع و به سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی الحاق شد و اساسنامه موسسه تحقیقات شیلات ایران توسط شورای گسترس آموزش عالی در تاریخ 1 / 12 / 1381 به تصویب رسید.

تصویب قانونی مشتمل بر ماده واحده و ده تبصره در تاریخ 30 / 2 / 1383 توسط نمایندگان دوره ششم مجلس شورای اسلامی و تائید شورای نگهبان مورخ 9 / 3 / 1383 شرکت سهامی شیلات ایران به " سازمان شیلات ایران" تغییر یافت. بر اساس این قانون, شیلات که همچنان از مجموعه های وزارت جهاد کشاورزی محسوب خواهد شد از تاریخ 1 / 1 / 1384 به صورت سازمان اداره می شود. رئیس سازمان توسط وزیر جهاد کشاورزی منصوب و به عنوان معاون وزیر خواهد بود.

2-وضعیت تولید آبزیان طی سال های برنامه ششم توسعه

میزان تولید آبزیان طی سال های برنامه ششم توسعه (1400-1396) از 1202 هزار تن در سال 1396 به 1258 هزار تن در سال 1400 بالغ شده است (حدود 6 درصد رشد). – نمودار شماره 1

طی این دوره زمانی میزان صید آبزیان از 724.8 هزار تن در سال 1396 به 702.4 هزار تن در سال 1400 کاهش یافته است (حدود 3 درصد کاهش). – نمودار شماره 2

میزان صید در آب های شمال کشور طی این دوره از 33.6 هزار تن به 29.8 هزار تن (11 درصد کاهش) و میزان صید در آب های جنوب کشور از 691 هزار تن به 672.5 هزار تن کاهش یافته است (3 درصد کاهش).

طی سال های برنامه ششم توسعه میزان تولیدات آبزی پروری از 477 هزار تن در سال 1396 به 556 هزار تن در سال 1400 (16.5 درصد رشد) افزایش یافته است. – نمودار شماره 3

طی سال های برنامه ششم توسعه :

- **میزان صید سطح زیان درشت از 326 هزار تن در سال 1396 به 334 هزار تن در سال 1400 (2.4 درصد رشد) افزایش یافته است.**
- **میزان صید سطح زیان ریز از 94 هزار تن در سال 1396 به بیش از 100 هزار تن در سال 1400 (6 درصد رشد) افزایش یافته است.**

- **میزان صید کفزیان از 241 هزار تن در سال 1396 به 229 هزار تن در سال 1400 (5 درصد کاهش) کاهش یافته است.**
- **میزان صید میگو از 11 هزار تن در سال 1396 به 8.6 هزار تن در سال 1400 (22 درصد کاهش) کاهش یافته است.**
- **میزان صید میکتوفیده در سال 17 هزار تن بوده که در سال 1400 تعطیل شده و علت اصلی افت میزان صید و صیادی آب های جنوب طی سال های برنامه ششم توسعه می باشد.**

- **میزان صید ماهیان استخوانی از 11 هزار تن در سال 1396 به 9.7 هزار تن در سال 1400 (12 درصد کاهش) کاهش یافته است.**
- **میزان صید ماهیان خاویاری از 29 تن در سال 1396 به 13 تن در سال 1400 (55 درصد کاهش) کاهش یافته است.**
- **میزان صید کیلکا از 22.6 هزار تن در سال 1396 به 20 هزار تن در سال 1400 (11 درصد کاهش) کاهش یافته است.**

- **میزان پرورش ماهیان گرمابی از 196 هزار تن در سال 1396 به 217 هزار تن در سال 1400 (11 درصد رشد) افزایش یافته است.**
- **میزان پرورش ماهیان سردابی از 167 هزار تن به بیش از 189 هزار تن در سال 1400 (13 درصد رشد) افزایش یافته است.**
- **میزان برداشت از منابع آبی طبیعی و نیمه طبیعی از 64 هزار تن در سال 1396 به 77.7 هزار تن در سال 1400 (21 درصد رشد) افزایش یافته است.**
- **میزان پرورش ماهیان خاویاری از 2.6 هزار تن در سال 1396 به 3 هزار تن در سال 1400 (15 درصد رشد) افزایش یافته است.**
- **میزان پرورش میگو در سال 1396 از 32 هزار تن در سال 1396 به 57.7 هزار تن در سال 1400 (80 درصد رشد) افزایش یافته است.**
- **میزان پرورش شاه میگو و میگوی آب شیرین از 52 تن در سال 1396 به 24 تن در سال 1400 (54 درصد کاهش) کاهش یافته است.**
- **میزان تولید ماهی در دریا (قفس) از 14 هزار تن در سال 1396 به 9 هزار تن در سال 1400 (36 درصد کاهش) کاهش یافته است.**
- **میزان تولید ماهیان زینتی از 244 میلیون قطعه در سال 1396 به 291 میلیون قطعه (19 درصد رشد) افزایش یافته است.**

از سال 1398 پرورش گونه های جدیدی مانند تیلاپیا (به صورت محدود تنها در استان های دارای مجوز محیط زیست)، سیست و بیوماس آرتمیا ، پرورش ماهیان دریایی در استخر های خاکی، جلبک زالوی طبی، گیاهان آبزی و کروکودیل به صورت رسمی وارد چرخه تولید شده اند.

در سال 1400 میزان تولید گونه های یاد شده به شرح زیر بوده است.

تولید تیلاپیا: 736 تن

تولید جلبک (وزن تر): 147 تن

تولید سیست و بیوماس آرتمیا: 52 تن

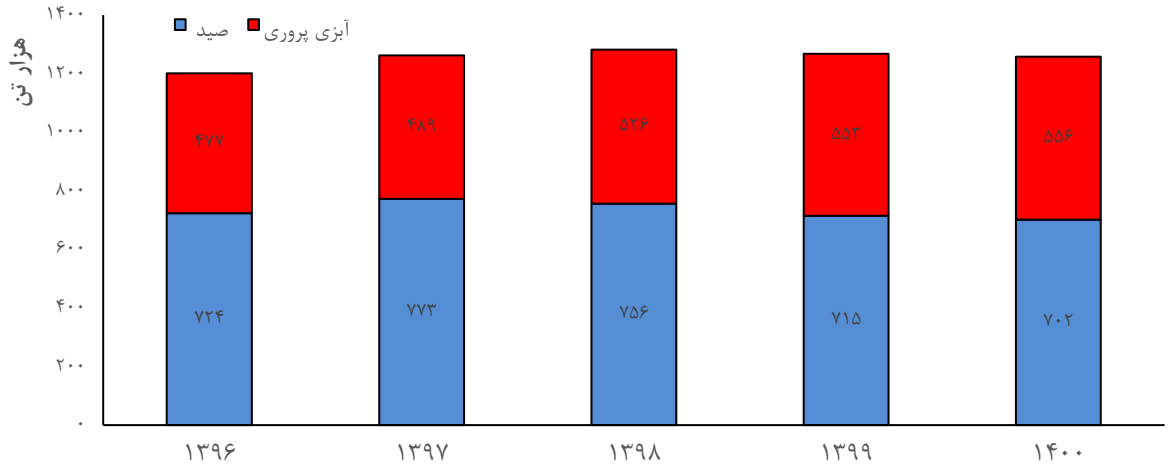
پرورش ماهیان دریایی در استخرهای خاکی: 481 تن

تولید زالوی طبی : 1405 هزار عدد

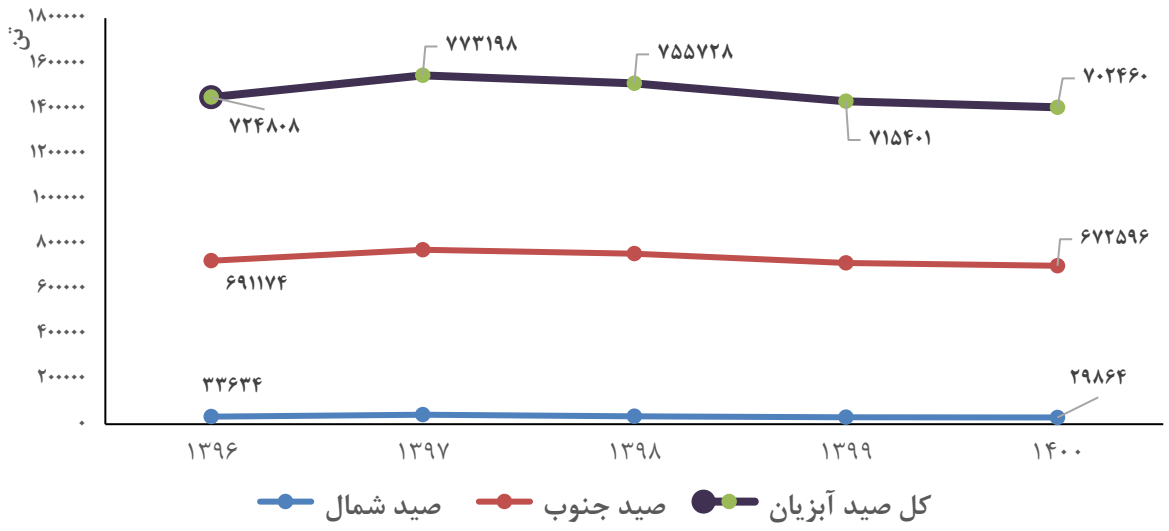
گیاهان آبزی: 1147 هزار شاخه

کروکودیل: 162 سر

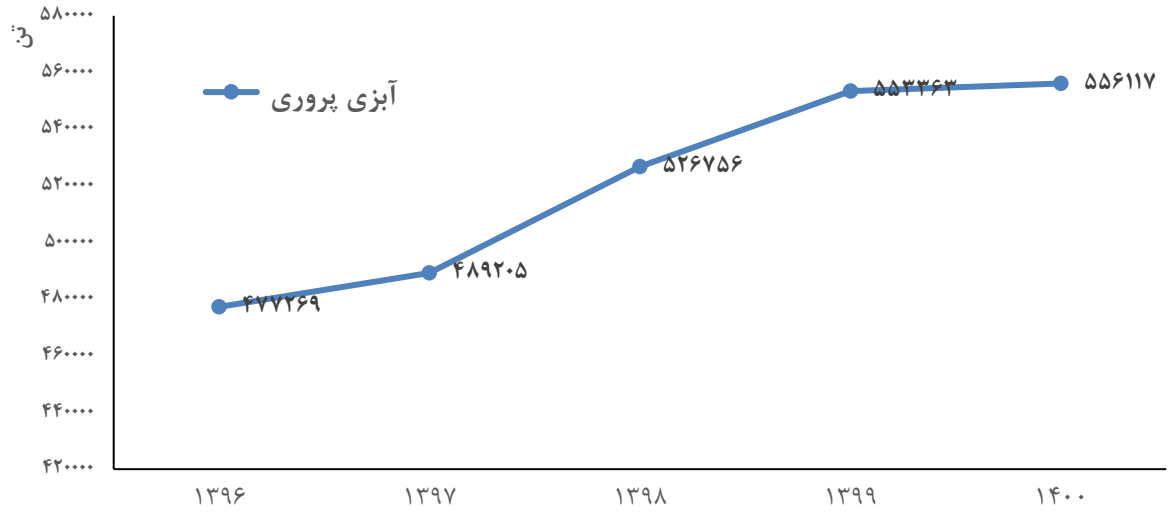
نمودار شماره 1- تولید آبزیان طی سال های برنامه ششم توسعه

نمودار شماره 2 – روند میزان صید و صیادی طی سال های برنامه ششم توسعه

نمودار شماره 3- روند تولیدات آبزی پروری طی سال های برنامه ششم توسعه

تجارت آبزیان : طی سال های برنامه ششم توسعه صادرات آبزیان و محصولات شیلاتی از **137** هزار تن به ارزش **507** میلیون دلار در سال **1396** به **166** هزار تن به ارزش **553** میلیون دلار در سال **1400** رسیده است که به ترتیب نشان دهنده رشد **21** درصد و **9** درصدی در تجارت آبزیان و محصولات شیلاتی می باشد.

سرانه عرضه و گرم پروتئین مصرفی آبزیان: طی سال های برنامه ششم توسعه سرانه عرضه آبزیان از **11.2** کیلوگرم در سال **1396** به حدود **13.8** کیلوگرم در سال **1400** رسیده و بیش از **23** درصد رشد را نشان می دهد.

میزان گرم پروتئین مصرفی آبزیان از **6.04** گرم در روز در سال **1396** به **6.97** گرم در روز در سال **1400** رسیده و بیش از **15** درصد رشد را نشان می دهد.

تعداد شاغلین: طی سال های برنامه ششم توسعه تعداد شاغلین زیربخش شیلات از **229** هزار نفر در سال **1396** به **240** هزار نفر در سال **1400** رسیده و بیش از **4** درصد رشد نشان می دهد (در طول برنامه ششم توسعه بیش از **10** هزار شغل جدید در زیربخش شیلات ایجاد شده است).

میزان سرمایه گذاری انجام شده در زیر بخش شیلات : طی سال های برنامه ششم توسعه میزان سرمایه گذاری انجام شده در زیر بخش شیلات از**11.7** هزار میلیارد ریال در سال **1396** به **22** هزار میلیارد ریال در سال **1400** رسیده و بیش از **88** درصد رشد نشان می دهد.

میزان رهاسازی بچه ماهی و میگو به منظور بازسازی ذخایر: طی سال های برنامه ششم توسعه میزان رهاسازی بچه ماهی و میگو از **351** میلیون قطعه در سال **1396** به **314** میلیون قطعه در سال کاهش یافته که عمدتا به دلیل مشکلات ایجاد شده در تکثیر میگو طی سال های **1399** و **1400** بوده است.

تحلیل نقاط قوت وضعف،فرصت ها وتهدیدات فعالیت های شیلاتی بر اساس مدل ارزیابی SWOT

	صید وصیادی	آبزی پروری	بازار وصنایع شیلاتی
نقاط قوت (S)	✓ وجود زیر ساخت های مناسب جهت فعالیت های صید وصیادی (بنادر ومراکز تخلیه صید) ✓ وجود یگان حفاظت ازمنابع آبزی درشمال وجنوب کشور ✓ امکان صید در آب های بین المللی و سواحل سایر کشورها	✓ وجود اراضی ساحلی مناسب جهت توسعه آبزی پروری در شمال و جنوب کشور ✓ امکان بهره برداری از آب های نامتعارف در پرورش آبزیان ✓ وجود اراضی مناسب پرورش ماهی در دریا و پرورش میگو در طول سواحل کشور ✓ امکان معرفی گونه های اقتصادی به سیستم آبزی پروری کشور ✓ وجود منابع آبی متعدد ومتنوع درکشور ✓ وجود منابع غنی ژنتیکی آبزیان ✓ وجود بیش از 30 هزار مزرعه فعال پرورش ماهی و میگو درکشور ✓ وجود دانشگاه ها و موسسات تحقیا ت علوم شیلاتی بهمراه فارع التحصیلان رشته های شیلات وکشاورزی ✓ وجود فن آوری تکثیر وپرورش آبزیان درکشور	✓ توسعه صنایع بسته بندی وفرآوری آبزیان ✓ بهبود کیفیت بسته بندی و عمل آوری آبزیان ✓ توسعه ناوگان حمل ونقل آبزیان ✓ توسعه بازارها و مراکز عرضه بهداشتی آبزیان ✓ ایجاد زنجیره های تولید آبزیان
نقاط ضعف (W)	✓ پایین بودن تکنولوژی صید وصیادی جهت بهره برداری بهینه از منابع آبزی ✓ بهره گیری صیادان از روش ها وادوات مخرب صید در فعالیتهای صیادی ✓ پایین بودن سطح سواد بهره برداران صیادی ✓ بالا بودن میزان ضایعات صید درمراحل مختلف ازصید تا عمل اوری ✓ بهره برداری بی رویه از منابع آبزی توام باصید قاچاق وخارج ازفصل صید ✓ بهره برداری بی رویه از منابع آبزی وعدم پوشش ضریب حفاظتی یگان حفاظت از منابع آبزی ناشی از کمبود منابع ونیروی انسانی	✓ عدم بهره گیری مناسب از منابع آبی موجود در کشور ✓ پائین بودن آگاهی زیست محیطی ودانش فنی بخش عمده ای از تولید کنندگان شیلاتی ✓ عدم توسعه مکانیزاسیون در فعالیت های شیلاتی ✓ پایین بودن سطح بهره وری در تولید آبزیان پرورشی ✓ عدم تخصیص منابع اعتباری مناسب برای راه اندازی طرح های پرورش ماهی در دریا	✓ پایین بودن روش های فرآوری،بسته بندی انواع آبزیان درکشور ✓ ضعف سیستم کنترل کیفی تولید ،و فرآوری آبزیان ✓ عدم رعایت استانداردهای کیفی و ضوابط و معیارهای فنی ✓ کمبود لقدلمات ترویجی و تشویق جامعه به مصرف بیشتر آبزیان
فرصتها (O)	✓ امکان توسعه صید در آبهای بین المللی ، فراسرزمینی و سواحل سایر کشورها ✓ امکان برداشت ازگونه های کمتر برداشت شده و برداشت نشده از جمله میکتوفیده و یال اسبی	✓ امکان توسعه آبزی پروری با استفاده از آب های نامتعارف ✓ امکان افزایش تولیدات شیلاتی با بهره گیری از فن آوری های نوین ✓ امکان افزایش تنوع گونه ای در تکثیر وپرورش آبزیان (توسعه گونه های اقتصادی از جمله تیلاپیا ✓ امکان توسعه فعالیت های آبزی پروری در کشور	✓ افزایش تقاضا برای محصولات شیلاتی ✓ امکان افزایش صادرات محصولات شیلاتی در جهت ارز آوری وایجاد اشتغال ✓ امکان توسعه بازارهای هدف محصولات شیلاتی ✓ امکان توسعه صادرات محصولات شیلاتی با توجه به احراز شرایط صدور مجوزهای بهداشتی از مراجع معتبر بین المللی .
تهدیدات (T)	✓ خطر انقراض برخی گونه های ارزشمند و اقتصادی شیلاتی ناشی از صید بی رویه ✓ افزایش آلودگی منابع آبی بویژه رودخانه ها و دریاها ناشی از ورود انواع آلاینده های صنعتی وشهری ✓ ورود آفات وبیماری های آبزیان ناشی ازشرایط جغرافیائی وبرون مرزی کشور	✓ کاهش سطح اب سفره های زیرزمینی بدلیل خشکسالی وبرداشت بی رویه وتاثیرآن درتولید ابزیان ✓ تغییر اقلیم و تاثیر گذاری آن بر صنعت آبزی پروری ✓ ناکافی بودن منابع مالی وسرمایه گذاری در زیر بخش شیلات وآبزیان ✓ عدم تحویل حجمی آب به بهره برداران شیلاتی	✓ پایین بودن سطح فرهنگ آبزی مصرفی درکشور ✓ پائین بودن سهم فرآوری در محصولات شیلاتی ✓ نا کارآمدی نظام بازرگانی محصولات شیلاتی

	✓ ناکافی بودن منابع مالی وسرمایه گذاری در زیر بخش شیلات وآبزیان		

2-وضعیت تولید آبزیان در جهان

مطابق آخرین آمار منتشره توسط سازمان خوار و بار جهانی (FAO)[1] تولید آبزیان در جهان به بیش از 223 میلیون تن در سال 2022 رسیده است. از این مقدار 185 میلیون تن مربوط به جانوران آبزی و 38 میلیون تن مربوط به گیاهان آبزی است.

میزان صید آبزیان در این سال نسبت به سال گذشته تغییر چندانی نداشته و حدود 92 میلیون تن برآورد شده است. اما میزان تولیدات آبزی پروری با رشد حدود 3 درصد نسبت به سال گذشته به حدود 131 میلیون تن بالغ شده است.

ارزش دست اول آبزیان (جانوران آبزی) در سال 2022 حدود 452 میلیارد دلار برآورد شده که که 157 میلیارد دلار آن مربوط به صید و صیادی و 296 میلیارد دلار آن مربوط به بخش پرورش می باشد.

از 185 میلیون تن جانوران آبزی تولید شده 164 میلیون تن (89 درصد) به مصرف انسانی رسیده است.

قاره آسیا با تولیدی برابر با 167 میلیون تن 75 درصد از تولید آبزیان جهان را به خود اختصاص داده است.

کشور چین، بزرگ ترین تولید کننده آبزیان در جهان به تنهایی 40 درصد از آبزیان جهان را در سال 2022 تولید کرده است. بعد از چین کشور های اندونزی و هند به ترتیب با تولیدی بیش از 22 میلیون تن و 16 میلیون تن بزرگ ترین تولید کنندگان آبزیان در جهان هستند.

جمهوری اسلامی ایران در سال 2022 با تولیدی برابر با 1352 هزار تن رتبه بیست و سوم جهان در تولید آبزیان را خود اختصاص داده است.

شرح		مقدار
کل تولید آبزیان در جهان در سال 2022		223 میلیون تن
سه کشور برتر تولید کننده آبزیان (میلیون تن)	چین	88.5
	اندونزی	22
	هند	15.7
ایران		1352 هزار تن و رتبه بیست و سوم در جهان

[1] Fishstatj –http://www. fao.org

شرح		مقدار
کل تولیدات صید در جهان در سال 2022		92.2 میلیون تن
سه کشور برتر در صید و صیادی آبزیان (میلیون تن)	چین	13.2
	اندونزی	7.5
	پرو	5.3
ایران		751 هزار تن و رتبه بیست و یکم در جهان

شرح		مقدار
کل تولیدات آبزی پروری در جهان در سال 2022		131 میلیون تن
سه کشور برتر پرورش دهنده آبزیان (میلیون تن)	چین	75.3
	اندونزی	14.6
	هند	10.2
ایران		601 هزار تن و رتبه نوزدهم در جهان

برنامه هفتم پیشرفت

سازمان شیلات ایران (1407-1403)

رویکرد سازمان شیلات ایران طی برنامه هفتم پیشرفت

- پایداری صید و اشتغال در آب های ساحلی
- توسعه صید در آب های بین المللی و دور و سواحل سایر کشورها
- بهره برداری از گونه های کمتر برداشت شده یا برداشت نشده و صید هدفمند
- بهره گیری از منابع آبی مطمئن برای پرورش آبزیان و تولید پروتئین با کیفیت
- معرفی گونه های اقتصادی به صنعت آبزی پروری کشور
- افزایش ضریب نفوذ دانش در سیستم آبزی پروری کشور
- افزایش بهره وری
- کاهش ضایعات
- توسعه زنجیره های تولید و ارزش آبزیان
- ترویج و توسعه فرهنگ آبزی مصرفی

فرصت های توسعه ای سازمان شیلات ایران در برنامه هفتم پیشرفت

- امکان افزایش تولید 450 هزار تنی آبزیان در سال افق برنامه هفتم
- امکان افزایش تولید حدود 100 هزار تن میگوی پرورشی در سال افق برنامه هفتم
- امکان افزایش تولید حدود 90 هزار تن ماهیان دریایی در قفس در سال افق برنامه هفتم
- امکان توسعه صید در آب های بین المللی و دور کاهش فشار بر ذخایر ساحلی با توسعه صید در آب های دور و ترویج صید هدفمند
- امکان توسعه آبزی پروری در آب های نامتعارف
- امکان افزایش سهم آبزیان از پروتئین مصرفی حیوانی کشور تا 25 درصد
- امکان افزایش ارزآوری از طریق صادرات آبزیان و محصولات شیلاتی به میزان 1 میلیارد دلار تا سال افق برنامه هفتم توسعه
- امکان تولید گونه های جدید و اقتصادی در صنعت آبزی پروری کشور

در برنامه هفتم پیشرفت سازمان شیلات ایران موظف به تولید 1.8 میلیون تن انواع آبزیان در افق برنامه شده است که بر این اساس برنامه ریزی و سیاست گذاری های زیر صورت گرفته است.

- **افزایش تولید آبزیان از 1352 هزار تن در سال 1401 (سال پایه) به 1800 هزار تن در سال 1407 (افق برنامه) (رشد 33 درصد)**

- **افزایش صید آبزیان از 751 هزار تن در سال 1401 (سال پایه) به 850 هزار تن در سال 1407 (افق برنامه) (رشد13 درصد)**

- **افزایش تولیدات آبزی پروری از 601 هزار تن در سال 1401 (سال پایه) به 950 هزار تن در سال 1407 (افق برنامه) (رشد 58 درصد)**

- **افزایش بهره وری در تولید آبزیان از 10 درصد در سال 1401 (سال پایه) به 35 درصد در سال 1407 (افق برنامه) (رشد 250 درصد)**

- **افزایش سرانه عرضه آبزیان و محصولات شیلاتی از 14.1 کیلوگرم در سال1401 (سال پایه) به 17 کیلوگرم در سال 1407 (افق برنامه) (رشد 20 درصد)**

- **افزایش گرم پروتئین مصرفی روزانه آبزیان و محصولات شیلاتی از 7.14 گرم در سال 1401 (سال پایه) به 9 گرم در سال 1407 (افق برنامه) (رشد 26 درصد)**

- **افزایش اشتغال در زیربخش شیلات و آبزیان از 249 هزار نفر در سال 1401 (سال پایه) به 287 هزار نفر در سال 1407 (افق برنامه) (رشد 15 درصد)**

- **افزایش مقدار صادرات آبزیان و محصولات شیلاتی از 181 هزار تن در سال 1401 (سال پایه) به 300 هزار تن در سال 1407 (افق برنامه) (رشد 66 درصد)**

- **افزایش ارزش صادرات آبزیان و محصولات شیلاتی از 605 میلیون دلار در سال 1401 (سال پایه) به 1000 میلیون دلار در سال 1407 (افق برنامه) (رشد 65 درصد)**

- **افزایش رهاسازی بچه ماهی و میگو از 370 میلیون قطعه در سال 1401 (سال پایه) به 500 میلیون قطعه در سال 1407 (افق برنامه) (رشد 35 درصد)**

- **افزایش تولید ماهیان زینتی از 323 میلیون قطعه در سال 1401 (سال پایه) به 500 میلیون قطعه در سال 1407 (افق برنامه) (رشد 55 درصد)**

الزامات اجرای اهداف پیش بینی شده برنامه هفتم توسعه تا افق برنامه هفتم پیشرفت

- **حمایت از تولید گونه های سریع الرشد و اقتصادی (تیلاپیا)**
- **تامین به موقع نهاده های استاندارد مورد نیاز مزارع آبزی پروری**
- **ایجاد مراکز تکثیر و تولید بچه ماهیان دریایی به منظور تامین بچه ماهی بخش پرورش ماهی در دریا (قفس)**
- **استفاده از فرصت صیدگاه های ساحلی کشورهای حاشیه اقیانوس هند**
- **حمایت از افزایش ضریب نفوذ دانش در بخش های صید، آبزی پروری و صنایع شیلاتی**
- **تامین منابع اعتباری مورد نیاز (اعتبارات تملکی، هزینه ای و تسهیلات بانکی ارزان قیمت)**
- **تامین آب مورد نیاز مزارع پرورشی بر اساس موافق اصولی اولیه صادر شده توسط وزارت نیرو**
- **تنقیح قوانین و مقررات به منظور رفع موانع تولید**
- **کاهش 50 درصدی بهره مالکانه و تامین سوخت یارانه ای شناورهای صید فراساحل**
- **برقراری تعرفه ترجیحی جهت محصولات صادراتی به اتحادیه اروپا**
- **رفع مشکل وثایق بانکی و قبول اسناد و ماشین آلات طرح های پرورش ماهی در دریا (قفس) بعنوان بخشی از وثایق بانکی**
- **رایزنی وزارت امور خارجه با کشور های همسایه از جمله عراق و کشورهای اوراسیا در خصوص توسعه صادرات آبزیان به این کشورها**
- **تحول در نظام بیمه تخصصی شیلاتی (صیادان و آبزی پروران) به منظور مدیریت ریسک سرمایه گذاری**
- **اجباری نمودن بیمه تمام خطر آبزیان بر اساس قانون افزایش بهره وری**
- **بازنگری در تعطیلی دو ساله صید ترال و راه اندازی مجدد صید فانوس ماهیان**

اهداف کمی برحسب اهداف کلی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403) – سازمان شیلات ایران

ارقام: تن

شرح		هدف کمی	اهداف سال های برنامه				
			۱۴۰۳	۱۴۰۴	۱۴۰۵	۱۴۰۶	۱۴۰۷
صید و صیادی	صید در آب های شمال	ماهیان استخوانی	۱۳۷۰۰	۱۴۰۰۰	۱۴۳۰۰	۱۴۶۴۰	۱۴۹۸۵
		کیلکا	۲۰۷۴۷	۲۱۵۸۷	۲۲۳۸۵	۲۳۳۴۵	۲۵۰۰۰
		خاویاری	۱۳	۱۳	۱۵	۱۵	۱۵
		جمع صید شمال	**۳۴۴۶۰**	**۳۵۶۰۰**	**۳۶۷۰۰**	**۳۸۰۰۰**	**۴۰۰۰۰**
	صید در آب های جنوب	کفریان	۲۳۰۰۰۰	۲۳۰۰۰۰	۲۳۰۰۰۰	۲۳۰۰۰۰	۲۳۰۰۰۰
		میگو	۸۰۰۰	۸۵۰۰	۸۵۰۰	۹۰۰۰	۱۰۰۰۰
		سطحزیان ریز	۱۳۹۰۰۰	۱۴۰۰۰۰	۱۴۰۰۰۰	۱۴۰۰۰۰	۱۴۱۰۰۰
		سطحزیان درشت	۳۵۲۰۰۰	۳۵۴۰۰۰	۳۵۵۰۰۰	۳۵۷۴۰۰	۳۵۹۰۰۰
		فانوس ماهیان	۱۲۰۰۰	۲۲۸۰۰	۳۸۷۰۰	۵۵۱۰۰	۷۰۰۰۰
		جمع صید جنوب	**۷۴۱۰۰۰**	**۷۵۵۳۰۰**	**۷۷۲۲۰۰**	**۷۹۱۵۰۰**	**۸۱۰۰۰۰**
	جمع کل صید		**۷۷۵۴۶۰**	**۷۹۰۹۰۰**	**۸۰۸۹۰۰**	**۸۲۹۵۰۰**	**۸۵۰۰۰۰**
آبزی پروری	پرورش ماهی در قفس		۲۰۰۰۰	۴۰۰۰۰	۶۰۰۰۰	۸۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
	پرورش ماهیان گرمابی		۲۵۶۰۰۰	۲۶۱۵۰۰	۲۶۵۰۰۰	۲۷۶۹۰۰	۲۸۰۰۰۰
	پرورش ماهیان سردآبی		۲۳۰۰۰۰	۲۳۶۰۰۰	۲۴۴۰۰۰	۲۵۶۰۰۰	۲۷۱۸۰۰
	تولید در منابع آبی		۸۳۰۰۰	۸۵۰۰۰	۸۷۰۰۰	۸۹۰۰۰	۹۲۸۰۰
	پرورش ماهیان خاویاری		۱۱۰۰۰	۱۳۰۰۰	۱۵۰۰۰	۱۸۰۰۰	۲۰۰۰۰
	پرورش ماهی تیلاپیا		۶۰۰۰	۸۰۰۰	۱۳۰۰۰	۱۸۰۰۰	۲۲۰۰۰
	پرورش میگوی آب شور		۷۷۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۱۲۵۰۰۰	۱۴۰۰۰۰	۱۶۰۰۰۰
	پرورش ماهی در استخرهای خاکی و بتونی		۴۵۰	۵۵۰	۷۰۰	۸۰۰	۱۰۰۰
	سایر آبزیان		۷۹۰	۹۵۰	۱۴۰۰	۱۸۰۰	۲۴۰۰
	جمع آبزی پروری		**۶۸۴۲۴۰**	**۷۴۵۰۰۰**	**۸۱۱۱۰۰**	**۸۸۰۵۰۰**	**۹۵۰۰۰۰**
جمع کل تولید (صید و آبزی پروری)			**۱۴۵۹۷۰۰**	**۱۵۳۵۹۰۰**	**۱۶۲۰۰۰۰**	**۱۷۱۰۰۰۰**	**۱۸۰۰۰۰۰**

تولید آبزیان و سهم از تولید طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403) – سازمان شیلات ایران

ارقام: تن

هدف کمی	پیش بینی سال های برنامه					سهم از کل تولید در سال پایه (درصد)	سهم از کل تولید در سال افق برنامه (درصد)
	1403	1404	1405	1406	1407		
صید شمال	34460	35600	36700	38000	40000	2/4	2/2
صید جنوب	741000	755300	772200	791500	810000	53/1	45/0
جمع صید	775460	790900	808900	829500	850000	56	47
آبزی پروری	684240	745000	811100	880500	950000	44	53
کل تولید آبزیان	1459700	1535900	1620000	1710000	1800000	100	100

توزیع استانی اهداف کمی تولید طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403) – سازمان شیلات ایران

ارقام: تن

ردیف	استان	توزیع استانی اهداف آبزی پروری					توزیع استانی اهداف صید و صیادی					توزیع استانی اهداف تولید کل آبزیان				
		سال های برنامه هفتم پیشرفت					سال های برنامه هفتم پیشرفت					سال های برنامه هفتم پیشرفت				
		1403	1404	1405	1406	1407	1403	1404	1405	1406	1407	1403	1404	1405	1406	1407
1	آذربایجان شرقی	10459	11019	11522	12074	12984	–	–	–	–	–	10459	11019	11522	12074	12984
2	آذربایجان غربی	18603	19149	19533	21104	21898	–	–	–	–	–	18603	19149	19533	21104	21898
3	اردبیل	13188	13973	14937	16235	17012	–	–	–	–	–	13188	13973	14937	16235	17012
4	اصفهان	9734	10103	10447	10862	11675	–	–	–	–	–	9734	10103	10447	10862	11675
5	البرز	3758	3804	3942	4038	4219	–	–	–	–	–	3758	3804	3942	4038	4219
6	ایلام	11594	11883	12405	13110	13684	–	–	–	–	–	11594	11883	12405	13110	13684
7	بوشهر	38035	51950	65475	80500	92020	65400	65870	66070	66220	66800	103435	117820	131545	146720	158820
8	تهران	9262	9670	10178	10800	11489	–	–	–	–	–	9262	9670	10178	10800	11489
9	چهارمحال و بختیاری	28585	29250	32408	32840	35439	–	–	–	–	–	28585	29250	32408	32840	35439
10	خراسان جنوبی	4768	5214	5849	6490	6761	–	–	–	–	–	4768	5214	5849	6490	6761
11	خراسان رضوی	14703	15933	17830	19052	20055	–	–	–	–	–	14703	15933	17830	19052	20055
12	خراسان شمالی	3164	3245	3412	3577	3764	–	–	–	–	–	3164	3245	3412	3577	3764
13	خوزستان	85559	89773	93437	100475	104789	50400	50650	50850	51000	51300	135959	140423	144287	151475	156089
14	زنجان	16854	16815	16997	17017	17673	–	–	–	–	–	16854	16815	16997	17017	17673
15	سمنان	1657	1855	2265	3783	5453	–	–	–	–	–	1657	1855	2265	3783	5453
16	سیستان و بلوچستان	3395	7820	10150	12590	16250	289140	290540	290840	292090	293100	292535	298360	300990	304680	309350
17	سیستان (زابل)	20161	20487	20814	21263	22436	–	–	–	–	–	20161	20487	20814	21263	22436
18	فارس	14297	14706	15319	16059	17284	–	–	–	–	–	14297	14706	15319	16059	17284
19	قزوین	5803	6362	6756	7294	7839	–	–	–	–	–	5803	6362	6756	7294	7839
20	قم	3564	4203	4781	5242	5568	–	–	–	–	–	3564	4203	4781	5242	5568
21	کردستان	11724	11934	12144	12474	12868	–	–	–	–	–	11724	11934	12144	12474	12868
22	کرمان	3122	3268	3665	4150	4620	–	–	–	–	–	3122	3268	3665	4150	4620
23	جیرفت و کهنوج	4236	4328	4445	4603	4771	–	–	–	–	–	4236	4328	4445	4603	4771
24	کرمانشاه	23770	25259	26277	29349	31965	–	–	–	–	–	23770	25259	26277	29349	31965
25	کهگیلویه و بویر احمد	27717	29037	30149	32900	34313	–	–	–	–	–	27717	29037	30149	32900	34313
26	گلستان	32351	35863	37855	39252	42319	1302	1342	1383	1433	1483	33653	37205	39238	40685	43802
27	گیلان	65270	69105	71490	76797	79573	11301	11781	12219	12789	13704	76570	80885	83709	89586	93277
28	لرستان	36107	36776	37548	38242	40306	–	–	–	–	–	36107	36776	37548	38242	40306
29	مازندران	103785	108561	110933	116377	119899	21858	22478	23098	23778	24813	125643	131038	134031	140155	144712
30	مرکزی	7446	7648	8166	9146	9781	–	–	–	–	–	7446	7648	8166	9146	9781
31	هرمزگان	41254	54967	77207	88566	105057	336060	348240	364440	382190	398800	377314	403207	441647	470756	503857
32	همدان	7375	7845	8252	8742	9877	–	–	–	–	–	7375	7845	8252	8742	9877
33	یزد	2940	3194	4514	5501	6360	–	–	–	–	–	2940	3194	4514	5501	6360
	جمع کل	684240	745000	811100	880500	950000	775460	790900	808900	829500	850000	1459700	1535900	1620000	1710000	1800000

بخش اول:

برنامه های آبزی پروری طی برنامه هفتم پیشرفت

اهداف کمی تولید آبزی پروری به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	آذربایجان شرقی	10459	11019	11522	12074	12984
2	آذربایجان غربی	18603	19149	19533	21104	21898
3	اردبیل	13188	13973	14937	16235	17012
4	اصفهان	9734	10103	10447	10862	11675
5	البرز	3758	3804	3942	4038	4219
6	ایلام	11594	11883	12405	13110	13684
7	بوشهر	38035	51950	65475	80500	92020
8	تهران	9262	9670	10178	10800	11489
9	چهارمحال و بختیاری	28585	29250	32408	32840	35439
10	خراسان جنوبی	4768	5214	5849	6490	6761
11	خراسان رضوی	14703	15933	17830	19052	20055
12	خراسان شمالی	3164	3245	3412	3577	3764
13	خوزستان	85559	89773	93437	100475	104789
14	زنجان	16854	16815	16997	17017	17673
15	سمنان	1657	1855	2265	3783	5453
16	سیستان و بلوچستان	3395	7820	10150	12590	16250
17	سیستان (زابل)	20161	20487	20814	21263	22436
18	فارس	14297	14706	15319	16059	17284
19	قزوین	5803	6362	6756	7294	7839
20	قم	3564	4203	4781	5242	5568
21	کردستان	11724	11934	12144	12474	12868
22	کرمان	3122	3268	3665	4150	4620
23	جیرفت و کهنوج	4236	4328	4445	4603	4771
24	کرمانشاه	23770	25259	26277	29349	31965
25	کهگیلویه و بویر احمد	27717	29037	30149	32900	34313
26	گلستان	32351	35863	37855	39252	42319
27	گیلان	65270	69105	71490	76797	79573
28	لرستان	36107	36776	37548	38242	40306
29	مازندران	103785	108561	110933	116377	119899
30	مرکزی	7446	7648	8166	9146	9781
31	هرمزگان	41254	54967	77207	88566	105057
32	همدان	7375	7845	8252	8742	9877
33	یزد	2940	3194	4514	5501	6360
جمع کل		684240	745000	811100	880500	950000

اهداف کمی پرورش ماهیان گرمابی به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	آذربایجان شرقی	230	250	284	309	325
2	آذربایجان غربی	1042	1132	1217	1440	1600
3	اردبیل	1000	1230	1350	1439	1450
4	اصفهان	820	827	837	856	863
5	البرز	189	190	192	194	196
6	ایلام	1100	1137	1217	1392	1420
7	بوشهر	0	0	0	0	0
8	تهران	1205	1281	1410	1506	1530
9	چهارمحال و بختیاری	0	0	0	0	0
10	خراسان جنوبی	2520	2530	2540	2550	2560
11	خراسان رضوی	2933	3048	3144	3357	3450
12	خراسان شمالی	534	553	568	619	630
13	خوزستان	64162	65000	66000	70826	71937
14	زنجان	54	56	60	60	63
15	سمنان	485	500	530	540	550
16	سیستان و بلوچستان	0	0	0	0	0
17	سیستان (زابل)	2332	2531	2732	3056	3299
18	فارس	1016	1150	1166	1237	1289
19	قزوین	995	1159	1234	1404	1500
20	قم	1246	1333	1463	1650	1806
21	کردستان	24	25	26	28	30
22	کرمان	1367	1447	1475	1547	1550
23	جیرفت و کهنوج	2647	2700	2778	2867	2900
24	کرمانشاه	6285	7247	7484	8250	8500
25	کهگیلویه و بویر احمد	100	200	203	206	207
26	گلستان	23700	23757	23900	24286	24500
27	گیلان	55509	56880	57021	59626	59788
28	لرستان	2470	2496	2511	2617	2640
29	مازندران	80629	81334	82000	83190	83500
30	مرکزی	80	83	86	93	100
31	هرمزگان	356	413	456	516	540
32	همدان	540	568	659	753	780
33	یزد	429	444	457	488	497
	جمع کل	256000	261500	265000	276900	280000

اهداف کمی پرورش ماهیان سردآبی به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	آذربایجان شرقی	6734	7121	7469	7922	8599
2	آذربایجان غربی	10341	10619	10851	11979	12388
3	اردبیل	5387	5493	5677	6376	6622
4	اصفهان	8009	8341	8465	8549	9142
5	البرز	3108	3153	3287	3381	3558
6	ایلام	2694	2747	2789	2898	3064
7	بوشهر	0	0	0	0	0
8	تهران	7149	7426	7669	8018	8599
9	چهارمحال و بختیاری	26937	27466	29878	30140	32369
10	خراسان جنوبی	228	254	269	290	321
11	خراسان رضوی	9500	9700	9900	10000	10378
12	خراسان شمالی	2590	2645	2789	2898	3064
13	خوزستان	2007	2712	2988	3574	4052
14	زنجان	15230	15259	15437	15457	16110
15	سمنان	952	1028	1100	1200	1350
16	سیستان و بلوچستان	0	0	0	0	0
17	سیستان (زابل)	228	254	269	290	321
18	فارس	12225	12410	12947	13525	14628
19	قزوین	4144	4374	4482	4780	5139
20	قم	932	966	996	1063	1117
21	کردستان	5180	5290	5478	5796	6177
22	کرمان	1295	1322	1344	1546	1680
23	جیرفت و کهنوج	601	610	637	676	731
24	کرمانشاه	14394	14647	15098	16664	18285
25	کهگیلویه و بویر احمد	23725	24007	24500	25946	26686
26	گلستان	1191	1221	1245	1304	1384
27	گیلان	4351	4476	4681	5072	5337
28	لرستان	29009	29500	29878	29947	31628
29	مازندران	18338	18819	19221	21060	21942
30	مرکزی	6941	7121	7370	8018	8401
31	هرمزگان	0	0	0	0	0
32	همدان	5905	6307	6573	6859	7907
33	یزد	673	712	717	773	820
	جمع کل	230000	236000	244000	256000	271800

اهداف کمی پرورش آبزیان در منابع آبی به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه هفتم				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	آذربایجان شرقی	3100	3200	3237	3283	3400
2	آذربایجان غربی	7100	7268	7300	7500	7700
3	اردبیل	6670	7100	7740	8240	8740
4	اصفهان	680	700	700	700	700
5	البرز	450	450	450	450	450
6	ایلام	6200	6300	6400	6450	6500
7	بوشهر	0	0	0	0	0
8	تهران	600	620	700	806	850
9	چهارمحال و بختیاری	248	265	300	310	320
10	خراسان جنوبی	820	830	840	850	880
11	خراسان رضوی	520	540	546	560	600
12	خراسان شمالی	38	42	46	50	55
13	خوزستان	16490	17000	17300	17500	18200
14	زنجان	1570	1500	1500	1500	1500
15	سمنان	0	0	0	0	0
16	سیستان و بلوچستان	0	0	0	0	0
17	سیستان (زابل)	17600	17700	17800	17900	18792
18	فارس	800	860	900	970	1020
19	قزوین	510	528	640	660	700
20	قم	0	0	0	0	0
21	کردستان	6300	6390	6400	6400	6400
22	کرمان	300	316	350	360	370
23	جیرفت و کهنوج	968	997	1000	1020	1100
24	کرمانشاه	2716	2900	3000	3345	4000
25	کهگیلویه و بویر احمد	652	700	800	810	820
26	گلستان	1747	1800	1900	1990	2100
27	گیلان	543	550	550	550	550
28	لرستان	4258	4300	4400	4477	4688
29	مازندران	357	365	367	379	400
30	مرکزی	185	185	185	185	185
31	هرمزگان	728	743	800	905	930
32	همدان	850	850	850	850	850
33	یزد	0	0	0	0	0
	جمع کل	83000	85000	87000	89000	92800

اهداف کمی پرورش ماهیان خاویاری به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه هفتم				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	آذربایجان شرقی	70	88	100	110	120
2	آذربایجان غربی	0	0	0	0	0
3	اردبیل	130	150	170	180	200
4	اصفهان	5	5	5	7	10
5	البرز	11	11	13	13	15
6	ایلام	0	50	100	120	150
7	بوشهر	0	0	0	0	0
8	تهران	230	260	300	350	380
9	چهارمحال و بختیاری	0	20	30	40	50
10	خراسان جنوبی	0	0	0	0	0
11	خراسان رضوی	250	345	440	535	577
12	خراسان شمالی	2	5	10	10	15
13	خوزستان	200	300	500	900	1200
14	زنجان	0	0	0	0	0
15	سمنان	0	5	10	15	23
16	سیستان و بلوچستان	0	0	0	0	0
17	سیستان (زابل)	0	0	10	12	16
18	فارس	250	280	300	320	340
19	قزوین	154	300	400	450	500
20	قم	85	100	115	120	130
21	کردستان	0	0	0	0	0
22	کرمان	120	140	135	135	140
23	جیرفت و کهنوج	0	0	0	0	0
24	کرمانشاه	100	135	150	180	200
25	کهگیلویه و بویر احمد	2200	2800	3247	4388	5000
26	گلستان	160	180	200	210	220
27	گیلان	4000	4422	4900	5500	5838
28	لرستان	150	200	300	400	500
29	مازندران	2700	3000	3300	3700	4000
30	مرکزی	100	110	130	130	140
31	هرمزگان	50	60	80	90	100
32	همدان	0	0	20	50	100
33	یزد	33	34	35	35	36
	جمع کل	11000	13000	15000	18000	20000

اهداف کمی پرورش ماهی در قفس به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	آذربایجان شرقی	180	200	240	250	260
2	آذربایجان غربی	0	0	0	0	0
3	اردبیل	0	0	0	0	0
4	اصفهان	220	230	240	250	260
5	البرز	0	0	0	0	0
6	ایلام	1600	1650	1700	1750	1800
7	بوشهر	4100	9000	12000	20000	23500
8	تهران	0	0	0	0	0
9	چهارمحال و بختیاری	1400	1500	2200	2350	2700
10	خراسان جنوبی	0	0	0	0	0
11	خراسان رضوی	0	0	0	0	0
12	خراسان شمالی	0	0	0	0	0
13	خوزستان	350	1830	2620	3150	4180
14	زنجان	0	0	0	0	0
15	سمنان	0	0	0	0	0
16	سیستان و بلوچستان	350	1750	2500	4000	6000
17	سیستان (زابل)	0	0	0	0	0
18	فارس	0	0	0	0	0
19	قزوین	0	0	0	0	0
20	قم	0	0	0	0	0
21	کردستان	220	230	240	250	260
22	کرمان	0	0	0	0	0
23	جیرفت و کهنوج	20	20	30	40	40
24	کرمانشاه	250	300	500	850	900
25	کهگیلویه و بویر احمد	1040	1330	1400	1550	1600
26	گلستان	1700	3700	4300	4950	5500
27	گیلان	860	2770	4330	6040	8050
28	لرستان	220	280	460	800	850
29	مازندران	1760	5040	6040	8040	10045
30	مرکزی	50	50	50	50	55
31	هرمزگان	5600	10000	21000	25450	33760
32	همدان	80	120	150	230	240
33	یزد	0	0	0	0	0
	جمع کل	20000	40000	60000	80000	100000

اهداف کمی پرورش میگو به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	آذربایجان شرقی	0	0	0	0	0
2	آذربایجان غربی	0	0	0	0	0
3	اردبیل	0	0	0	0	0
4	اصفهان	0	0	0	0	0
5	البرز	0	0	0	0	0
6	ایلام	0	0	0	0	0
7	بوشهر	33500	42500	53000	60000	68000
8	تهران	0	0	0	0	0
9	چهارمحال و بختیاری	0	0	0	0	0
10	خراسان جنوبی	0	0	0	0	0
11	خراسان رضوی	0	0	0	0	0
12	خراسان شمالی	0	0	0	0	0
13	خوزستان	2300	2800	3800	4250	4800
14	زنجان	0	0	0	0	0
15	سمنان	0	0	0	0	0
16	سیستان و بلوچستان	3000	6000	7500	8250	9600
17	سیستان (زابل)	0	0	0	0	0
18	فارس	0	0	0	0	0
19	قزوین	0	0	0	0	0
20	قم	0	0	0	0	0
21	کردستان	0	0	0	0	0
22	کرمان	0	0	0	0	0
23	جیرفت و کهنوج	0	0	0	0	0
24	کرمانشاه	0	0	0	0	0
25	کهگیلویه و بویر احمد	0	0	0	0	0
26	گلستان	3850	5200	6300	6500	8600
27	گیلان	0	0	0	0	0
28	لرستان	0	0	0	0	0
29	مازندران	0	0	0	0	0
30	مرکزی	0	0	0	0	0
31	هرمزگان	34350	43500	54400	61000	69000
32	همدان	0	0	0	0	0
33	یزد	0	0	0	0	0
جمع کل		77000	100000	125000	140000	160000

اهداف کمی تولید و پرورش سایر آبزیان به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	آذربایجان شرقی	144	160	192	200	280
2	آذربایجان غربی	120	130	165	185	210
3	اردبیل	0	0	0	0	0
4	اصفهان	0	0	0	0	0
5	البرز	0	0	0	0	0
6	ایلام	0	0	0	0	0
7	بوشهر	135	150	175	200	220
8	تهران	79	83	100	120	130
9	چهارمحال و بختیاری	0	0	0	0	0
10	خراسان جنوبی	0	0	0	0	0
11	خراسان رضوی	0	0	0	0	0
12	خراسان شمالی	0	0	0	0	0
13	خوزستان	0	1	9	15	20
14	زنجان	0	0	0	0	0
15	سمنان	20	22	25	28	30
16	سیستان و بلوچستان	15	30	90	260	550
17	سیستان (زابل)	2	2	3	5	8
18	فارس	5	6	6	7	7
19	قزوین	0	0	0	0	0
20	قم	2	4	7	9	15
21	کردستان	0	0	0	0	0
22	کرمان	40	43	60	62	80
23	جیرفت و کهنوج	0	0	0	0	0
24	کرمانشاه	25	30	45	60	80
25	کهگیلویه و بویر احمد	0	0	0	0	0
26	گلستان	3	5	10	12	15
27	گیلان	6	7	8	9	10
28	لرستان	0	0	0	0	0
29	مازندران	1	3	5	8	12
30	مرکزی	90	100	145	170	200
31	هرمزگان	100	170	351	445	527
32	همدان	0	0	0	0	0
33	یزد	4	4	5	5	6
جمع کل		790	950	1400	1800	2400

اهداف کمی پرورش ماهیان دریایی در استخرهای خاکی به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	آذربایجان شرقی	0	0	0	0	0
2	آذربایجان غربی	0	0	0	0	0
3	اردبیل	0	0	0	0	0
4	اصفهان	0	0	0	0	0
5	البرز	0	0	0	0	0
6	ایلام	0	0	0	0	0
7	بوشهر	300	300	300	300	300
8	تهران	0	0	0	0	0
9	چهارمحال و بختیاری	0	0	0	0	0
10	خراسان جنوبی	0	0	0	0	0
11	خراسان رضوی	0	0	0	0	0
12	خراسان شمالی	0	0	0	0	0
13	خوزستان	50	130	220	260	400
14	زنجان	0	0	0	0	0
15	سمنان	0	0	0	0	0
16	سیستان و بلوچستان	30	40	60	80	100
17	سیستان (زابل)	0	0	0	0	0
18	فارس	0	0	0	0	0
19	قزوین	0	0	0	0	0
20	قم	0	0	0	0	0
21	کردستان	0	0	0	0	0
22	کرمان	0	0	0	0	0
23	جیرفت و کهنوج	0	0	0	0	0
24	کرمانشاه	0	0	0	0	0
25	کهگیلویه و بویر احمد	0	0	0	0	0
26	گلستان	0	0	0	0	0
27	گیلان	0	0	0	0	0
28	لرستان	0	0	0	0	0
29	مازندران	0	0	0	0	0
30	مرکزی	0	0	0	0	0
31	هرمزگان	70	80	120	160	200
32	همدان	0	0	0	0	0
33	یزد	0	0	0	0	0
جمع کل		450	550	700	800	1000

اهداف کمی پرورش ماهی تیلاپیا به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	آذربایجان شرقی	0	0	0	0	0
2	آذربایجان غربی	0	0	0	0	0
3	اردبیل	0	0	0	0	0
4	اصفهان	0	0	200	500	700
5	البرز	0	0	0	0	0
6	ایلام	0	0	200	500	750
7	بوشهر	0	0	0	0	0
8	تهران	0	0	0	0	0
9	چهارمحال و بختیاری	0	0	0	0	0
10	خراسان جنوبی	1200	1600	2200	2800	3000
11	خراسان رضوی	1500	2300	3800	4600	5050
12	خراسان شمالی	0	0	0	0	0
13	خوزستان	0	0	0	0	0
14	زنجان	0	0	0	0	0
15	سمنان	200	300	600	2000	3500
16	سیستان و بلوچستان	0	0	0	0	0
17	سیستان (زابل)	0	0	0	0	0
18	فارس	0	0	0	0	0
19	قزوین	0	0	0	0	0
20	قم	1300	1800	2200	2400	2500
21	کردستان	0	0	0	0	0
22	کرمان	0	0	300	500	800
23	جیرفت و کهنوج	0	0	0	0	0
24	کرمانشاه	0	0	0	0	0
25	کهگیلویه و بویر احمد	0	0	0	0	0
26	گلستان	0	0	0	0	0
27	گیلان	0	0	0	0	0
28	لرستان	0	0	0	0	0
29	مازندران	0	0	0	0	0
30	مرکزی	0	0	200	500	700
31	هرمزگان	0	0	0	0	0
32	همدان	0	0	0	0	0
33	یزد	1800	2000	3300	4200	5000
جمع کل		6000	8000	13000	18000	22000

بخش دوم:

برنامه های صید آبزیان طی برنامه هفتم پیشرفت

اهداف کمی صید آبزیان به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

شرح	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
صید در آب های شمال	گیلان	11301	11781	12219	12789	13704
	مازندران	21858	22478	23098	23778	24813
	گلستان	1302	1342	1383	1433	1483
	جمع صید شمال	34460	35600	36700	38000	40000
صید در آب های جنوب	خوزستان	50400	50650	50850	51000	51300
	بوشهر	65400	65870	66070	66220	66800
	هرمزگان	336060	348240	364440	382190	398800
	سیستان و بلوچستان	289140	290540	290840	292090	293100
	جمع صید جنوب	741000	755300	772200	791500	810000
جمع کل صید		775460	790900	808900	829500	850000

اهداف کمی صید سطح‌زیان درشت به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	بوشهر	30800	30800	31000	31000	31000
2	خوزستان	6200	6200	6400	6400	6400
3	سیستان و بلوچستان	213500	214500	214800	216000	216800
4	هرمزگان	101500	102500	102800	104000	104800
جمع کل		352000	354000	355000	357400	359000

اهداف کمی صید سطح‌زیان ریز به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	بوشهر	2600	2920	2920	2920	3200
2	خوزستان	2200	2300	2300	2300	2600
3	سیستان و بلوچستان	4100	4440	4440	4440	4500
4	هرمزگان	130100	130340	130340	130340	13700
جمع کل		139000	140000	140000	140000	141000

اهداف کمی صید کفزیان به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	بوشهر	30000	30000	30000	30000	30000
2	خوزستان	38300	38300	38300	38300	38300
3	سیستان و بلوچستان	71300	71300	71300	71300	71300
4	هرمزگان	90400	90400	90400	90400	90400
جمع کل		230000	230000	230000	230000	230000

اهداف کمی صید میگو به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	بوشهر	2000	2150	2150	2300	2600
2	خوزستان	3700	3850	3850	4000	4000
3	سیستان و بلوچستان	240	300	300	350	500
4	هرمزگان	2060	2200	2200	2350	2900
جمع کل		8000	8500	8500	9000	10000

اهداف کمی صید فانوس ماهیان به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	هرمزگان	12000	22800	38700	55100	70000
جمع کل		12000	22800	38700	55100	70000

اهداف کمی صید ماهیان استخوانی به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	گلستان	1300	1340	1380	1430	1480
2	گیلان	6650	6790	6930	7100	7260
3	مازندران	5750	5870	5990	6110	6245
جمع کل		13700	14000	14300	14640	14985

اهداف کمی صید ماهیان خاویاری به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	گلستان	2	2	3	3	3
2	گیلان	4	4	4	4	4
3	مازندران	8	8	8	8	8
جمع کل		14	14	15	15	15

اهداف کمی صید ماهیان کیلکا به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: تن

ردیف	استان	سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
1	گیلان	4647	4987	5285	5685	6440
2	مازندران	16100	16600	17100	17660	18560
جمع کل		20747	21587	22385	23345	25000

بخش سوم:

برنامه های تجارت آبزیان و بازسازی ذخایر آبزیان طی برنامه هفتم پیشرفت

اهداف کمی تجارت آبزیان و محصولات شیلاتی به تفکیک استان طی برنامه هفتم پیشرفت (1403–1407)

شرح		سال های برنامه				
		1403	1404	1405	1406	1407
واردات	مقدار (هزارتن)	25	30	35	40	45
	ارزش (میلیون دلار)	87	104	12	138	155
صادرات	مقدار (هزارتن)	220	238	256	274	300
	ارزش (میلیون دلار)	707	758	809	860	1000
تراز تجاری (میلیون دلار)		620	654	688	722	845

اهداف کمی سرانه عرضه و گرم پروتئین مصرفی طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: میلیون قطعه

شرح	سال های برنامه				
	1403	1404	1405	1406	1407
سرانه عرضه آبزیان (کیلوگرم در سال)	14.26	14.7	15.2	15.8	16.3
گرم پروتئین مصرفی آبزیان (گرم در روز)	7.4	7.8	8.2	8.5	9

اهداف کمی رهاسازی بچه ماهی و میگو به منظوربازسازی ذخایر آبزیان طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

ارقام: میلیون قطعه

شرح	سال های برنامه				
	1403	1404	1405	1406	1407
رهاسازی بچه ماهی و میگو	385	400	420	435	500

بخش چهارم:

نهاده ها و الزامات مالی
طی برنامه هفتم پیشرفت

اهداف کمی نهاده های مورد نیاز طی برنامه هفتم پیشرفت (1407–1403)

شرح	سال های برنامه				
	1403	1404	1405	1406	1407
خوراک مورد نیاز آبزیان پرورشی (هزار تن)	1026	1118	1217	1321	1425
میزان آب مورد نیاز –استفاده از ۶۰ درصدی از گذر آب (میلیون متر مکعب)	1526	1662	1809	1964	2190
میزان برق مورد نیاز (مگا وات ساعت)	1800	1960	2134	2317	2500
بچه ماهی مورد نیاز تولید ماهیان سردآبی (میلیون قطعه)	534	547	558	584	593
بچه ماهی مورد نیاز تولید ماهیان گرمابی(میلیون قطعه)	465	488	499	516	529
لارو مورد نیاز تولید میگوی آب شور (میلیارد قطعه)	7/7	10	5/12	14	16
تکثیر و اصلاح نژاد ماهیان دریایی (میلیون قطعه)	36	66	120	170	200

میزان هدف کمی و اعتبار مورد نیاز برای اجرای طرح/ردیف در سال اول برنامه هفتم پیشرفت (1403)

شرح	میزان هدف کمی	اعتبار(میلیارد ریال)								
		هزینه ای	یارانه	تملک دارایی های سرمایه ای	یارانه سود تسهیلات	جمع اعتبار دولتی	تسهیلات بانکی	آورده اشخاص	تامین منابع مالی (خارجی - داخلی)	جمع اعتبار
صید و صیادی (تن)	775460	0	0	22362	155	22516.6	14021.4	2804	داخلی	39342.3
آبزی پروری (تن)	684240	0	0	45722	4270	49992.4	143322	28664	داخلی	221979
جمع تولید آبزیان (تن)	1459700	0	0	68084	4425	72509	157343	31469	داخلی	261321

میزان هدف کمی و اعتبار مورد نیاز برای اجرای طرح/ردیف در سال دوم برنامه هفتم پیشرفت (1404)

شرح	میزان هدف کمی	اعتبار(میلیارد ریال)								
		هزینه ای	یارانه	تملک دارایی های سرمایه ای	یارانه سود تسهیلات	جمع اعتبار دولتی	تسهیلات بانکی	آورده اشخاص	تامین منابع مالی (خارجی - داخلی)	جمع اعتبار
صید و صیادی (تن)	790900	0	0	24758	172	24930	15524	3104.73	داخلی	43558
آبزی پروری (تن)	745000	0	0	50621	4727	55348	158678	31735.6	داخلی	245762
جمع تولید آبزیان (تن)	1535900	0	0	75379	4899	80278	174202	34840.3	داخلی	289320

میزان هدف کمی و اعتبار مورد نیاز برای اجرای طرح/ردیف در سال سوم برنامه هفتم پیشرفت (1405)

شرح	میزان هدف کمی	اعتبار(میلیارد ریال)								
		هزینه ای	یارانه	تملک دارایی های سرمایه ای	یارانه سود تسهیلات	جمع اعتبار دولتی	تسهیلات بانکی	آورده اشخاص	تامین منابع مالی (خارجی - داخلی)	جمع اعتبار
صید و صیادی (تن)	809900	0	0	27420	190	27610	17192.9	3439	داخلی	48241.1
آبزی پروری (تن)	811100	0	0	56064	5235	61299	175740	35148	داخلی	272187
جمع تولید آبزیان (تن)	1620000	0	0	83484	5425	88909	192933	38587	داخلی	320429

میزان هدف کمی و اعتبار مورد نیاز برای اجرای طرح/ردیف در سال چهارم برنامه هفتم پیشرفت (1406)

شرح	میزان هدف کمی	اعتبار(میلیارد ریال)								
		هزینه ای	یارانه	تملک دارایی های سرمایه ای	یارانه سود تسهیلات	جمع اعتبار دولتی	تسهیلات بانکی	آورده اشخاص	تامین منابع مالی (خارجی - داخلی)	جمع اعتبار
صید و صیادی (تن)	829500	0	0	29283	203	29486	18361.3	3672	داخلی	51519.7
آبزی پروری (تن)	880500	0	0	59875	5591	65466	187684	37537	داخلی	290686
جمع تولید آبزیان (تن)	1710000	0	0	89158	5794	94952	206045	41209	داخلی	342206

میزان هدف کمی و اعتبار مورد نیاز برای اجرای طرح/ردیف در سال پنجم برنامه هفتم پیشرفت (1407)

شرح	میزان هدف کمی	اعتبار(میلیارد ریال)								
		هزینه ای	یارانه	تملک دارایی های سرمایه ای	یارانه سود تسهیلات	جمع اعتبار دولتی	تسهیلات بانکی	آورده اشخاص	تامین منابع مالی (خارجی - داخلی)	جمع اعتبار
صید و صیادی (تن)	850000	0	0	29283	203	29486.1	18361.3	3672	داخلی	51519.7
آبزی پروری (تن)	950000	0	0	59875	5591	65465.54	187684	37537	داخلی	290686
جمع تولید آبزیان (تن)	1800000	0	0	89158	5794	94951.64	206045	41209	داخلی	342206

مواد قانونی مختص سازمان شیلات ایران در سند برنامه هفتم پیشرفت

ماده 32-اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و بندهای (۶) و (۱۱) سیاست‌های کلی برنامه پنجساله هفتم و به‌منظور تأمین امنیت غذایی پایدار و غذای سالم و با کیفیت برای آحاد جامعه، پایداری مناطق روستایی و عشایری و توزیع متعادل جمعیت بین مناطق روستایی و شهری

- **افزایش تولید آبزیان به 1800 هزار تن در سال افق برنامه هفتم پیشرفت**

ماده 60- بند پ : وزارت خانه های نفت و نیرو مکلفند برق و گاز مورد نیاز شهرک های صنعتی، پالایشگاه ها، پتروپالایشگاه، مجتمع های فولادی و شهرک های شیلاتی و آبزی پروری در این مناطق را به صورت پایدار تامین نمایند.

ماده 63- به منظور افزایش صید محصولات شیلاتی کشور و ارتقای نقش و جایگاه پروتئین دریایی در سبد غذایی خانوارها اقدامات زیر انجام می گردد:

الف: وزارت خانه های نفت و نیرو مکلفند آب، برق و گاز مجتمع های شیلاتی تا ورودی آن ها و سوخت مورد نیاز برای توسعه ناوگان صید فراساحلی را فراهم کنند.

ب : وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری معاونت علمی ، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری نسبت به بومی سازی تجهیزات مورد نیاز پرورش ماهی در قفس و تسهیل شرایط لازم برای ایجاد مرکز خوراک ماهی و میگو و تکثیر ماهیان اقدام کند.